

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 juni 2014 regeringens proposition med förslag till lag om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen och till vissa lagar som har samband med den (RP 75/2014 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Johanna Juvonen, arbets- och näringsministeriet
- lagstiftningsdirektör Riitta Rönn, miljöministeriet
- jurist Elina Hautakangas, Energimyndigheten
- direktör Jussi Jyrinsalo, Fingrid Abp
- expert Susanna Eskola, Gasum Oy.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Finlands näringsliv rf
— Finsk Energiindustri rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en ny lag om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen. Dessutom föreslås ändringar i lagen om Energimyndigheten, elmarknadslagen, naturgasmarknadslagen, lagen om Finlands ekonomiska zon, vattenlagen, miljöskyddslagen, markanvändnings- och bygglagen, lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor samt lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

Syftet med propositionen är att utse en sådan behörig nationell myndighet som avses i Euro-

peiska unionens energiinfrastrukturförordning och sätta i kraft de ändringar i lagstiftningen som förutsätts av tillståndsförfarandena enligt förordningen.

Enligt propositionen ska Energimyndigheten utses till behörig nationell myndighet. På tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen ska tillämpas samarbetsschemat enligt energiinfrastrukturförordningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande synpunkter samt förslag om ändring och förkastande av lagteknisk natur.

Syftet med de bestämmelser som nu ska verkställas är att påskynda integreringen av en inre EU-marknad för energi. Detta ska ske genom effektivare nationella tillståndprocesser, vilka behövs för projekt av gemensamt intresse¹. Varje medlemsland ska för detta ändamål utse en myndighet som samordnar tillståndprocessen eller använder beslutsrätt, och dessutom ska det finnas tidsfrister som myndigheterna inte får överskrida vid behandlingen av tillståndsansökningar. Ekonomiutskottet ser mycket positivt på målet att förkorta de administrativa processerna. Lagstiftning av samma typ har också tidigare antagits i fråga om EU:s regelverk, nämligen när tjänstedirektivet skulle genomföras.² Rent allmänt påpekar utskottet att motsvarande reformer skulle behövas mer generellt inom det nationella tillståndssystemet, exempelvis tidsfrister som inte får överskridas när det gäller att behandla tillståndsansökningar. Det bör påpekas att exempelvis bestämmelserna om planläggning och förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, som är centrala med tanke på investeringar, ligger utanför den föreslagna regleringen.

Sådana projekt för energiinfrastuktur som avses i lagförslaget genomförs ytterst sällan i Finland, och enligt uppgift har tillståndprocessen fungerat väl inom de några få projekt som redan genomförts. Den nya EU-regleringen kan väntas vara till nytta särskilt för centraleuropeiska projekt. Därför anser utskottet det vara ändamålsenligt att reglerna i fråga om den aktuella EU-förordningen verkställs på det sätt som re-

geringen föreslår, dvs. med så små ändringar i den nationella lagstiftningen som möjligt. Detta ska ske genom en samarbetsmodell och genom att regleringen bara ska gälla byggande av energiinfrastuktur. Ordningen kommer inte att påverka behörighetsfördelningen mellan tillståndsmyndigheterna, men Energimyndigheten får rätten att vara samordnande myndighet för tillståndprocessen och dess tidsplanering. Det ligger väl i linje med Energimyndighetens övriga uppgifter att bli utsedd till ansvarig nationell myndighet i detta fall, menar utskottet.

De ändringsförslag som utskottet presenterar och motiverar i det följande och förslaget att förkasta lagförslag 6 beror på att propositionen behöver samordnas med andra lagförslag som är aktuella i riksdagen.

*Detaljmotivering***1. Lag om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen**

1 §. Tillämpningsområde. Utskottet föreslår att 2 mom. 6 punkten ska utgå. Förslaget beror på utskottets förslag att förkasta lagförslag 6.

Avsikten är att motsvarande bestämmelse ska ingå i lagen när den nya miljöskyddslagen senare ändras på det sätt som avses i lagförslag 6.

6. Lag om ändring av miljöskyddslagen

En proposition med förslag till ny miljöskyddslag är aktuell i riksdagen (RP 214/2013 rd, MiUB 3/2013 rd). Den nya lagen kommer att upphäva den gamla lagen, som enligt lagförslag 6 ska ändras. Eftersom det är meningen att den nya miljöskyddslagen snart ska träda i kraft är det inte längre motiverat att göra ändringar i den gällande lagen. Motsvarande lagändring kommer enligt vad utskottet erfar att föreslås i den nya miljöskyddslagen. En proposition om detta kommer att lämnas till riksdagen i höst.

¹ Projects of Common Interest; PCI.

² Den lag som gäller genomförande av tjänstedirektivet, lagen om tillhandahållande av tjänster (1166/2009; EkUB 22/2009 rd), innehåller bestämmelser om bl.a. ett ankomstbevis med en uppskattad behandlingstid för ansökan och tyst godkännande av ansökan.

Utskottet föreslår därför att lagförslag 6 avslås.

10. Lag om ändring av 1 och 4 § i lagen om Energimyndigheten

Ingressen samt 1 och 4 §. Riksdagsbehandlingen av en proposition som gäller verkställighet av EU-förordningen om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (Remit) pågår för närvarande (RP 50/2014 rd, EkUB 7/2014 rd). Där föreslås ändringar i samma bestämmelser (1 § 3 mom. och 4 § 2 punkten) som i lagförslag 10 i den nu aktuella propositionen.

Eftersom det är meningen att de lagar som behövs för verkställighet av Remit ska stadfästas innan de lagar som nu behandlas har utskottet

gjort behövliga lagtekniska ändringar i ingressen och 1 och 4 § i lagförslag 10. Den föreslagna 1 § 3 mom. 6 punkten blir en ny 7 punkt och den föreslagna 4 § 2 punkten underpunkt h blir en ny i-underpunkt.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2—5 och 7—9 utan ändringar,

godkänner lagförslag 1 och 10 med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

förkastar lagförslag 6.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

Tillstånd som förfarandet enligt 1 mom. tillämpas på är

(1—4 punkten som i RP)

5) (utesl.)

(5—7 punkten som 6—8 punkten i RP)

2—9 §

(Som i RP)

10.

Lag**om ändring av 1 och 4 § i lagen om Energimyndigheten**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Energimyndigheten (870/2013) 1 § 2 mom. 15 punkten och 3 mom. 6 punkten, av dem 1 § 3 mom. 6 punkten sådan den lyder i lag (/) samt

fogas till 1 § 2 mom. en ny 16 punkt och till 3 mom. en ny 7 punkt samt till 4 § 2 punkten en ny underpunkt i, av dem 1 § 3 mom. och 4 § 2 punkten sådana de lyder i (/) som följer:

1§

Uppgifter

(2 mom. som i RP)

Energimyndigheten ska sköta de uppgifter som ankommer på den nationella energitillsynsmyndigheten enligt i

5) (utesl.)

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi, nedan Remit-förordningen, samt enligt delegerade rättsakter och genomföranderättsakter som antagits med stöd av den, (Ny)

7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävan-

de av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009, nedan *energiinfrastrukturförordningen*.

4 §

Överdirektörens uppgifter

Överdirektören har till uppgift att

2) avgöra ärenden som ska avgöras av Energimyndigheten enligt

i) energiinfrastrukturförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 10 juni 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Teuvo Hakkarainen /saf
Antti Kaikkonen /cent
Johanna Karimäki /gröna

Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /saml
Jari Myllykoski /vänst
Martti Mölsä /saf
Sirpa Paatero /sd
Kaj Turunen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulo-vesi.